

або нерегулярних (ст. L653-5 6 ° C.com); відсутність заяви про вимогу початку процедури реорганізації або судової ліквідації впродовж сорока п'яти днів з моменту припинення платежів. Крім того, керівник може бути притягнутий до додаткових покарань, таких як: заборона здійснення окремих громадянських, цивільних і сімейних прав, публікація або поширення винесеного рішення тощо. Цікавим з точки зору використання відповідного досвіду в Україні є положення французького законодавства згідно з яким керівникові, який притягнутий до відповідальності за борги компанії – банкрута, може бути заборонено на термін до 15 років керувати, управляти або контролювати, прямо чи опосередковано, будь-яким комерційним чи ремісничим підприємством, будь-якою фермою і будь-якою юридичною особою. Слід вказати, що КУЗПБ містить обмеження стосовно осіб, визнаних банкрутами, але стосуються вони тільки фізичних осіб-банкрутів (ст. 135).

З метою запобігання здійснення керівниками винних дій, які сприятимуть банкрутству підприємства, доцільно у КУЗПБ закріпити можливість обмеження на зайняття керівних посад протягом певного терміну для осіб, які визнані винними у банкрутстві підприємства – боржника та встановити термін протягом якого відповідна особа вважається такою, що не має бездоганної професійної репутації.

УДК 341.1.8

ЩОДО КАТЕГОРІЇ «НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНТЕРЕС»

О. Г. Турченко

Сучасні міжнародні відносини дають все менше підстав розглядати їх як суто міждержавну взаємодію, бо сьогодні відбуваються істотні зміни в способах розподілу світу, принципах його функціонування. Наріжні поняття, що відображали самі засади побудови різних історичних типів міжнародного порядку, такі, як «безпека», «територіальна недоторканість», «державний суверенітет», або втрачають свій зміст, або набувають абсолютно нового значення.

Різні держави неоднаково успішно адаптуються до нових умов і глобальних викликів. У цих умовах зазнає змін сфера втілення суверенітету держави – вона може розширюватися або звужуватися, переходячи на якісно нові рівні реалізації. Прискорена інтеграція національних економік у глобальні фінансові ринки, прозорість кордонів, зростання обсягів міжнародної торгівлі – всі ці та інші фактори поступово роблять держави дедалі взаємозалежнішими, змушуючи їх все частіше узгоджувати реалізацію своїх функцій з міждержавними організаціями політичного, економічного та військового спрямування.

При цьому збереження та зміцнення державного суверенітету не означає самоізоляції країни від міжнародного співтовариства, а навпаки створює сприятливі передумови для динамічного розвитку її відносин зі світом згідно із загальновизнаними нормами міжнародного права та власним розумінням своїх національних інтересів, на засадах взаємовигідного співробітництва та безпеки.

В сучасному світі безпека неподільна, жодна держава не може забезпечити захист власних інтересів безпеки, спираючись виключно на власні ресурси. На сьогодні науково обґрунтованою та практично підтвердженою є теза про те, що забезпечення внутрішньої безпеки держави може бути здійснене лише на підставі розуміння взаємних інтересів окремих держав та світового співтовариства в цілому, підтримання міжнародного миру і безпеки – через забезпечення внутрішньої безпеки окремої держави шляхом втручання світової спільноти у процес розв'язання інтрадержавних конфліктів. Що виступає однією з умов побудови стійких міждержавних систем безпеки та вагомим аргументом на користь створення моделі безпеки на основі співпраці.

Тому важливим питанням, яке розкриває логіку такого розуміння проблеми, є чітка ідентифікація національних інтересів, а на основі цього і створення ієрархії інтересів, які найбільшою мірою відповідають сучасним глобалізаційним умовам розвитку. На основі розв'язання цих питань вдасться чітко побачити стратегію, яка дозволить найбільш адекватно реалізовувати власні національні інтереси та відстоювати національні інтереси іншої країни

Погоджуючись з думкою О. А. Делінського, що «об'єктом забезпечення безпеки є інтереси безпеки», необхідно зазначити, що незалежно від рівня безпеки – національної, регіональної, міжнародної, – завжди об'єктом її забезпечення виступають інтереси того чи іншого суб'єкта і на сьогодні часто інтереси одного суб'єкта підміняються інтересами іншого. Так, національний інтерес в умовах глобалізації інколи підміняється гуманітарними інтересами або й інтересами «міжнародного співтовариства».

Щодо визначення категорії «національний інтерес».

Національні інтереси виступають однією з базових наукових категорій західної гуманітарної традиції, передусім, у Західній Європі і США. Термін «національні інтереси» увели в політичну лексику в XIX ст. А. Тьєр і У. Гладстон.

Національний інтерес – категорія абстрактна та суб'єктивна, оскільки її параметри визначаються картиною світу та системою цінностей, що домінує в певному суспільстві та державі.

Як зазначав М. Ільїн, «національний інтерес є інтерес нації як двоєдності суверенної територіальної держави та громадянського суспільства». Що стосується державного інтересу, то він «не тільки пов'язаний з поняттям національного інтересу, але в значній мірі визначає його смислову структуру».

В наявній науковій літературі наводяться наступні визначення поняття «національний інтерес»:

- національний інтерес – система цінностей, що являють собою феномен суспільної свідомості, який ґрунтується на почутті належності до певного народу та відрізняється від системи індивідуальних цінностей (В. О. Шевченко, М. М. Іващенко);

- національні інтереси – це усвідомлені суспільством та виражені в Декларації про державний суверенітет, Конституції України, Законі України «Про основи національної безпеки України» чи інших нормативно-правових актах у вигляді програми цільових настанов життєво важливі потреби існування та розвитку природи людини, соціальної групи, суспільства, держави (Н. Р. Нижник, Г. П. Ситник, В. П. Біроус);

- національні інтереси – це визначальні потреби суспільства (держави), які є похідними його (її) базових цінностей і виявляються у загально прийнятному ідеальному або нормативному комплексі цілей (О. М. Гончаренко, Є. М. Лисицин, В. Б. Вагапов).

В свою чергу, О. Дзьобань розширює коло суб'єктів таких потреб і визначає національні інтереси як об'єктивно існуючі, усвідомлені потреби і устремління особистості, суспільства і держави в забезпеченні безпеки у всіх сферах їх життєдіяльності, внутрішньої стабільності в суспільстві суверенітету й територіальної цілісності, міцного положення країни в окремих регіонах і у світі в цілому, досягненні її стійкого функціонування й розвитку.

З урахуванням раніше проведених досліджень, можна зробити наступні висновки.

По-перше, необхідно погодитися з М. М. Пендюрою, що категорія «інтерес» не існує сама по собі і є частиною тріади: цінності, інтереси і цілі. Отже, стосовно особи – цінності, інтереси і цілі особи; стосовно держави – це національні інтереси, національні цінності, національні цілі; стосовно світового співтовариства – цінності, інтереси і цілі світового співтовариства.

По-друге, пропонуємо національні інтереси визначати як інтегральний вираз інтересів більшості членів суспільства, держави, що є похідними від загальновизнаних базових цінностей і реалізуються через національно-правову систему відповідної держави законодавчою, виконавчою та судовою гілками влади.

По-третє, суть національних інтересів пропонуємо визначити як необхідність в забезпеченні необмеженого в часі безпечного існування держави в якості самостійного суб'єкта, постійного зростання усіх складових могутності країни – політичної, економічної, військової, наукової тощо, а також стійкого розвитку особи, суспільства. При цьому в якості незмінного постійного змісту національного інтересу необхідно виділити задачу забезпечення безпеки держави, основним обов'язком якої, в свою чергу, є забезпечення безпеки і розвитку особи і суспільства.

УДК 347.421

ДО ПИТАННЯ НАЛЕЖНОГО ВИКОНАННЯ ДОГОВОРІВ ДОБРОВІЛЬНОГО МЕДИЧНОГО СТРАХУВАННЯ

Ю. П. Уралова

Ст. 6 Закону України «Про страхування» одним з видів добровільного страхування встановлює медичне страхування (безперервне страхування здоров'я). Для здійснення медичного страхування в добровільній формі (далі – ДМС) страховик повинен розробити і затвердити Правила страхування ДМС, що мають подвійну юридичну природу: по-перше, розглядаються як локальний нормативний акт страховика для здійснення даного виду страхування, зокрема, в добровільній формі; і, по-друге, як оферту укласти договір, що містить істотні умови договору і виражає намір особи, яка її зробила, вважати себе зобов'язаною у разі її прийняття. За інформацією НБУ у 2020 р. в умовах карантинних заходів і зниження економічної активності страховики, які надали звітність, відбулось зростання валових страхових премій (+4,4 %) за рахунок збільшення укладених договорів страхування ДМС з фізичними особами.

Наявність Правил страхування ДМС має важливе юридичне значення також і в світлі форми укладання договорів страхування ДМС, так як на протязі останніх років страховиками вдало використовуються і мережа Інтернет для розміщення на Веб-сторінці відповідних Правил страхування, і відповідно статей 11, 12, 13 Закону України «Про електронну комерцію» можливість укладати договори страхування, зокрема і ДМС, за допомогою електронного підпису заповнення та підписання письмової Заяви-приєднання, і ознайомлення з Правилами страхування за допомогою проставлення відмітки у полі «Я ознайомився з умовами договору та приймаю їх» та підписання Електронного полісу одноразовим ідентифікатором. Для укладення договору страхування ДМС в електронній формі, страхувальник повинен зайти на веб-сторінку страховика, обрати умови, що відповідають його запитам, зазначити інформацію про себе та застрахованих осіб, номер мобільного телефону, адресу електронної пошти, іншу інформацію, необхідну для укладення договору, а також обов'язково ознайомитись з умовами цієї оферти, інформацією про фінансову послугу та підтвердити надання згоди на обробку власних персональних даних та отримання згоди на страхування від застрахованих осіб.

Відповідно до ст. 49 Конституції України кожен громадянин має право на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування. Держава створює умови для ефективного і доступного для всіх громадян медичного обслуговування. У державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно; існуюча мережа таких закладів не може бути скорочена. Держава сприяє розвитку лікувальних закладів усіх форм власності. Виходячи з конституційної норми і відповідних норм спеціального законодавства в сфері охорони здоров'я Державою встановлено види, форми і розміри надання безоплатної медичної допомоги і обслуговування в державних і комунальних закладах охорони здоров'я. Так, згідно з Рішенням Конституційного Суду України за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України «у державних і